

UNIVERSITETET I OSLO

Meld.St.19 (2023-2024)

Profesjonsnære utdanningar over heile landet

Orientering om konsekvenser for UiO

Lene Fosshaug og Kristin Fossum Stene
Studieavdelingen

18.04.24

Hvilke utdanninger er omfattet?

“De rammeplanstyrte profesjonsutdanningene, for UiOs del omfatter det i utgangspunktet

- Lektorutdanning for trinn 8–13
- Praktisk-pedagogisk utdanning
- Farmasøytutdanning
- Klinisk ernæringsfysiologutdanning
- Medisinutdanning
- Psykologutdanning
- Tannlegeutdanning
- Tannpleierutdanning

Hva betyr meldingen for de ulike utdanningene?

Medisin er holdt eksplisitt utenfor, det vises til Grimstad-utvalget.

Meldingen omtaler primært lærer, sykepleier, ingeniør.

Få konkrete tiltak som berører UiOs utdanninger direkte.

Unntak:

- Kandidatmåltall fjernes
- Innføring av integrert to-årig PPU-master

Hovedbudskap fra regjeringen

- *Regjeringa meiner at det er lite som tyder på at det er store utfordringar i kvaliteten i profesjonsutdanningane.*
- *Dei siste tiåra har utviklinga i profesjonsutdanningane i for stor grad følgd det same mønsteret og dei same krava som disiplinutdanningane. I prosessen har noko av eigenarten til utdanningane gått tapt, og det er naudsynt å ta grep for at utdanningane skal bli profesjonsnære og relevante for yrka studentane skal gå ut i.*
- *Vi må ha profesjonsutdanningar som er både forskingsbaserte og baserte på erfaringskunnskap. No er det mykje som tyder på at erfaringskunnskapen er for svakt til stades i utdanningane. Derfor må vi sikre at utdanningane er meir profesjonsnære.*
- *Fagmiljø får meir handlingsrom til å legge opp utdanningane på ein måte som er tilpassa studentane og lokale behov, samtidig som krava til kvalitet er dei same.*
- *Utdanningane skal vere profesjonsnære, men dei skal også vere nære folk. For å løyse utfordringane samfunnet står overfor må vi ta heile landet i bruk. Det gjeld ikkje berre geografisk, alle i landet må få bruke evnene sine.*

Meldingen bygger på og viser til andre prosesser: styringsmelding, utsynsmelding, langtidsplan, strategi for rekruttering av lærere, opptaksmeldingen, nasjonal helse- og samhandlingsplan

Omtalte utfordringer for profesjonsutdanningene

- Distriktene taper kompetanse
- Behovet øker og tilgang på arbeidskraft synker; sykepleie-ingeniør-lærer
- Færre søkere enn studieplasser og færre gjennomfører
- Utvikling av kunstig intelligens – konsekvenser for utdanningene
- Master som opptakskrav til PPU fungerer ikke optimalt
- Rammeplanstyringa er for stram
- Må ha fokus på profesjonsnærhet og relevans; samarbeid og praksis
- Diskusjon om «akademisering» - bidrar til å gi profesjonsutøvere evnen til å utvikle og forbedre sin yrkespraksis
- Utdanningene speiler ikke mangfoldet i samfunnet; kjønn, kultur og sosial/økonomisk bakgrunn og funksjonsnedsettelse

Regjeringen forventer

Ref signaler i **utsynsmelding** og nytt **finansieringssystem**:

- Institusjonene må selv omprioritere midler for å møte kravene i utdanningene; mellom fagfelt og mellom utdanninger
- Institusjonene skal å styrke det desentraliserte og fleksible tilbudet
- Institusjonene må prioritere å ha fokus på arbeidslivsrelevans, kontakten til praksisfeltet, IT, grønt skifte og å holde oss oppdatert på kompetansebehovet

Institusjonene må sørge for **mangfold** når det gjelder:

- Rekruttering og opptak til utdanningene
- Ansettelser ved institusjonene
- Pensum
- Utdanningenes innretning/organisering

Regjeringen melder også fra om at:

- Ekspertgruppe kommer med rapport om styringsvirkemidlene i lærerutdanningene i juni 2024; om rammeplan, fleksibilitet, handlingsrom og rekruttering.
- Regjeringen vil vurdere om finansiering av **praksis** i profesjonsutdanningane bør endres, videreføre bo- og reisestøtte i helse- og sosialfag, vurdere omfanget av praksis ved revisjon av retningslinjene i RETHOS, vurdere å fjerne det forskriftsfesta kravet om fordeling av praksis i lærarutdanningane
- Regjeringen vil legge til rette for **delt stillinger** fra praksisfeltet i fagmiljø som gir masterutdanningar med obligatorisk praksis: Foreslå å senke kravene til andel ansatte med førstekompetanse

Om lærerutdanning – PPU – konkret tiltak

- Alle lærere skal fortsatt ha mastergrad
- Åpner for komprimert og integrert PPU-master. Ulike modeller:
 - Bachelor + to-årig integrert PPU-master
 - Bachelor + to års praktis + halvannet eller toårig erfaringsbasert PPU-master
- Åpner for *midlertidig* unntak for opptak til PPU fram til 2030 for personer med bachelor og to års praksis i skolen
- Dette krever endring i forskrift om rammeplan for PPU, - eventuelt også opplæringslova.

ILS/UV foreslår følgende fra høsten 2024

- NY toårig integrert master PPU

4.Semester	Didaktisk masteroppgave
3.Semester	Fagene; matte / naturfag / engelsk / norsk / religion og etikk
2.Semester	PPU
1.Semester	PPU

Høsten 2024: vi har svært dårlig tid!

- UV avklarer med aktuelle fakulteter – MN og HF er positive
- Omdisponering av studieplasser, utlysning og opptak
- UiO må søke KD om dispensasjon - raskt
- Universitetsstyrevedtak i juni